

Nr 38.

Ankom till riksdagens kansli den 9 april 1929 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beräklandet av tjänstetid i lönehänseende för ryttmästaren O. Ribbing och kaptenen N. E. Jönnick.

(1:a avd).

Uti en till riksdagen avlåten, den 8 februari 1929 dagtecknad proposition, (nr 84), vilken till förberedande behandling hänvisats till statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att ryttmästaren vid Livregementet till häst O. Ribbing och kaptenen vid intendenturkåren N. E. Jönnick må för uppflyttning i löneklass tillgodoräknas den tid, varunder de åtnjutit tjänstledighet från sina beställningar vid krigsmakten för tjänstgöring vid Finlands försvarsväsende.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

I 7 § 6 mom. i avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388) för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid armén och marinen stadgades, att beställningshavare finge för bestämmande av begynnelselön i beställningen och sedermera för uppflyttning till högre löneklass, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, helt eller delvis tillgodoräknas den tid, han utom statens tjänst utfört arbete, som ur det allmännas synpunkt kunde anses likvärdigt med eller av högre värde än det, han hade att utföra å beställningen.

I anslutning till den ändrade lydelse, som motsvarande stadgande i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, den 22 juni 1921 (nr 451) erhållit genom kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 367), har i 7 § 5 mom. av det nu gällande officersavlöningsreglementet av den 20 maj 1927 (nr 170), vilket trätt i kraft den 1 januari 1928, stadgats, att beställningshavare må för dylik placering i löneklass, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, tillgodoräknas den tid, han utom statens tjänst utfört sådant arbete av direkt allmännyttig beskaffenhet, som i avseende å sin art och omfattning finnes ur det allmännas synpunkt svara mot, vara jämförbart med eller av högre värde än det, han har att utföra å beställningen.

Ribbing och Jönnick hava hos Kungl. Maj:t gjort framställningar om lönetursrätt för viss av dem fullgjord tjänstgöring vid Finlands försvarsväsen. Försvarsväsendets lönenämnd har i ett över dessa framställningar avgivet utlåtande anfört följande.

»Frågan angående rätt för officer att för placering i löneklass tillgodoräkna sig tid, varunder han utfört arbete utom statens tjänst, reglerades, såvitt avsåge tid före den 1 januari 1928, i 7 § 6 mom. av 1921 års provisoriska officersavlöningsreglemente samt beträffande senare tid i 7 § 5 mom. av nu gällande, 1927 års officersavlöningsreglemente. Den olika avfattning, som ifrågavarande bestämmelser sins emellan företedde, sammanhängde därmed, att motsvarande stadgande i allmänna civilförvaltningens avlöningsreglemente, vilket ursprungligen varit av samma lydelse som bestämmelsen i 1921 års officersavlöningsreglemente, genom kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 367) i förtydligande syfte underkastats en omredigering, samt att det nuvarande officersavlöningsreglementet i hithörande del avfattats i överensstämmelse med det sålunda omredigerade stadgandet i allmänna civilförvaltningens avlöningsreglemente.

Rörande syftet med och innebörden av ifrågavarande stadgande finge lönenämnden hänvisa till propositionen nr 217/1922, sid. 6 och 7. Ehuru vad där sades direkt endast hade avseende å allmänna civilförvaltningen, torde detsamma i tillämpliga delar äga giltighet även för försvarsväsendets vidkommande. I enlighet härmed torde, på sätt lönenämnden tidigare vid olika tillfällen framhållit och Kungl. Maj:t jämväl konsekvent tillämpat, omförmälda bestämmelse i 1921 och 1927 års officersavlöningsreglementen icke avse sådana fall, varom i nu föreliggande ansökningar vore fråga. På grund av det sålunda anförda hemställde lönenämnden, att Kungl. Maj:t måtte finna förevarande ansökningar icke kunna av Kungl. Maj:t bifallas.

Vid ärendets behandling inom lönenämnden hava två ledamöter anmält från nämndens majoritet avvikande mening och för sin del anfört, att de ansåge, att Ribbing och Jönnick, som åtagit sig ett såväl för dem själva som för det egna landet hedrande uppdrag, varunder de varit i tillfälle att skaffa sig vidgad erfarenhet å områden, som direkt berörde deras militära tjänst, härigenom utövat en verksamhet, som kunde sägas hava kommit jämväl vårt eget försvarsväsende till godo. Enär den tid ifrågavarande officerare varit i finsk statstjänst sålunda syntes böra fullt jämföras med tjänstetid å ordinarie beställning, syntes — även i betraktande av att staten under deras bortovaro inbesparat omkring 50 % av deras löner — de gjorda framställningarna vara fullt berättigade och ett bifall till desamma väl förenligt med hithörande bestämmelser i 6 och 7 §§ i officersavlöningsreglementet.»

Departementschefen har anfört följande.

»Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, hava Ribbing och Jönnick under vissa tider åren 1925—1928 tjänstgjort vid det finska försvarsväsendet, den förre såsom lärare vid Finlands krigshögskola och den senare såsom sakkunnig vid utredning av vissa militärförvaltningen berörande frågor. Ribbings tjänstgöring har omfattat en tid av omkring 2½ år och Jönicks en tid av omkring 2 år. Under tiden för tjänstgöringen hava visserligen såväl Ribbing som Jönnick åtnjutit tjänstledighet från sina befattningar vid

svenska armén, men med hänsyn till tjänstgöringens beskaffenhet och övriga föreliggande omständigheter synes det vara obilligt, att ledigheten ifråga lägges dem till last vid bedömandet av frågan om till vilken löneklass de enligt officersavlöningsreglementet skola hänföras.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att riksdagen vid tvenne särskilda tillfällen under de senare åren med anledning av i ämnet väckta motioner medgivit försvarsväsendet tillhörande personal rätt att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig till och med sådan tid, varunder samtliga löneförmåner frånträts. Sålunda har riksdagen enligt skrivelse den 2 maj 1924, nr 121, medgivit, att den personal tillhörande flottan, som deltagit i yachten Fidras världsomsegling, finge för uppflyttning i löneklass tillgodoräknas viss i skrivelsen närmare angiven tid, varunder tjänstledighet av nämnda anledning åtnjutits. Vidare har riksdagen enligt skrivelse den 25 maj 1925, nr 222, medgivit, att de officerare och underofficerare, som fullgjort uppdrag att organisera Persiens gendarmeri, och som vore på aktiv stat vid svenska armén, finge i lönehänsende tillgodoräkna sig den tid, de med vederbörligt tillstånd på grund av detta uppdrag såsom lönlösa kvarstätt i respektive regementen och kårer.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit finner jag mig böra tillstyrka, att förslag om beredande av motsvarande förmån åt Ribbing och Jönnick avlåtes till riksdagen.»

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att ryttmästaren vid Livregementet till häst O. Ribbing och kaptenen vid intendenturkåren N. E. Jönnick må för uppflyttning i löneklass tillgodoräknas den tid, varunder de åtnjutit tjänstledighet från sina beställningar vid krigsmakten för tjänstgöring vid Finlands försvarsväsende.

Stockholm den 9 april 1929.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 35.

Reservation

av herrar *Jansson* i Falun och *Carlsson-Frosterud*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa om avslag å Kungl. Maj:ts förevarande proposition.